

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL KALKINMA AJANSI

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7. EKLER.....	14

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

08.02.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi ile Bakanlar Kuruluna verilen yetki kapsamında, Bakanlar Kurulunun; 2006, 2008 ve 2009 yıllarında çıkardığı kararlarla 26 Kalkınma Ajansı kurulmuş ve ajans merkezlerinin bulunacağı iller belirlenmiştir. Bu kapsamda İstanbul Kalkınma Ajansı 22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

09.07.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 703 sayılı KHK ile Kanun başlığı, "Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun" olarak değiştirilmiş ve Kanunun birkaç maddesi dışında kalan maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385'inci maddesi ve devamında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yer verilmiş ve Bakanlık bünyesinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ihdas edilmiştir. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184-207'nci maddelerinde ise kalkınma ajanslarına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Kalkınma ajanslarıyla ilgili olarak; Belediyelerin Bütçe Gelirleri Üzerinden Kalkınma Ajanslarına Aktaracakları Payların Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2011/2168); Kalkınma Ajansları Kalkınma Kurullarına Temsilci Gönderecek Kurum ve Kuruluşların Belirlenmesi ve Bazı Bakanlar Kurulu Kararlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2013/4748) yürürlüğe konulmuştur.

İlgili Bakanlık tarafından kalkınma ajanslarıyla ilgili olarak; Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet, Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu ve Ekleri, Kalkınma Ajansları Satın Alma Rehberi, Kalkınma Ajansları Proje Uygulama Rehberi, Mali Desteklerin Programlarının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, Kalkınma Ajansları Mali Desteklerinden Yararlanan Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Kaynakların Aktarımı, Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Diğer Hususlara İlişkin Usul ve Esaslar uygulamaya konulmuştur.

Diğer taraftan, kalkınma ajansları 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 08.09.1983 tarih ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 04.01.2002 tarih ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir. Yukarıda sayılan yasal düzenlemeler dışında her bir ajansın iç işleyişe yönelik olarak oluşturduğu iç mevzuatlar bulunmaktadır.

İstanbul Kalkınma Ajansının iç mevzuatının; İç Denetim Yönergesi, İç Kontrol Grubu Yönergesi, Disiplin Ve Disiplin Soruşturması Yönergesi, Arşiv Yönergesi, Avans Kullanım Ve Mutemet Görevlendirme Yönergesi, Harcırak Yönergesi, Banka Hesapları İle Finansal Kaynakların Kontrolü Hakkında Yönerge, Muhasebe Yönergesi, Harcama Ve Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge, Performans Değerlendirme Sistemi Yönergesi, Hizmet İçi Eğitim Yönergesi, Hata, Usulsüzlük, Yolsuzluk ve Şikâyetlerde İzlenecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge olduğu görülmektedir.

Düzey 2 bölgesinde (TR10) kurulan İstanbul Kalkınma Ajansı yalnızca İstanbul ilini kapsamaktadır.

Ajansın Görev ve Yetkileri;

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 188'inci maddesine göre ajansların görev ve yetkileri ana hatlarıyla aşağıda belirtilmiştir;

- Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirmek.
- Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek.
- Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek.
- Bölgesel gelişmeye yönelik Ajansa tahsis edilen iç ve dış kaynaklı fonları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak.
- Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Teşkilat Yapısı

Ajans, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ajans üzerindeki görevi koordinasyon ile sınırlı olup, Bakanlığın ilgili yada bağlı kuruluşu değildir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 190'ıncı maddesinde ajansların teşkilat yapısı; Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik, Birimler ve Yatırım Destek Ofisleri şeklinde düzenlenmiştir.

Kalkınma Kurulu, ajansın danışma organıdır. Bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve Ajansı yönlendirmek üzere Kalkınma Kurulu oluşturulmuştur.

2017/10800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Ajans Kalkınma Kurulunu oluşturacak kurum ve kuruluşlar listesi belirlenmiş olup, 31 asil ve 4 yedek üyeden müteşekkil üye kurum ve kuruluşların listesi 6 Aralık 2017 tarihli ve 30262 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. 28 Ocak 2020 tarihinde gerçekleştirilen 20. Kalkınma Kurulu toplantısında Kalkınma Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, kâtip üyeler ve İstanbul Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunda görev alacak üyeler belirlenmiştir.

Yönetim Kurulu, ajansın karar organıdır. Yönetim Kurulu, Ajansın karar organıdır. Ajans Yönetim Kurulu, Vali, Büyükşehir Belediye Başkanı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlarından ve Kalkınma Kurulu üyelerinin arasından seçilen üç üyeden oluşmaktadır. 28 Ocak 2020 tarihinde yapılmış olan 20. Kalkınma Kurulu toplantısında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, İlim Yayma Cemiyeti, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı temsilcileri Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 194. maddesinde belirtilmiştir. Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hallerde yetkilerinden bir kısmını, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla Genel Sekretere devredebilir.

Genel Sekreterlik, Ajansın icra organıdır. Genel Sekreterliğin ve Yatırım Destek Ofislerinin en üst amiri Genel Sekreterdir. Genel Sekreter Yönetim Kuruluna karşı sorumludur. Genel Sekreterlik; planlama programlama ve koordinasyon birimi, program yönetim birimi, izleme ve değerlendirme birimi, destek hizmetleri birimi ile Yatırım Destek Ofislerinden

oluşmaktadır.

Genel Sekreterin görev ve yetkileri 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 196. maddesinde belirtilmiştir.

Program Yönetimi Birimi, bölge plan ve programlarını hayata geçirmek amacıyla yürütülen destek programlarının yönetiminden sorumlu birimdir.

İzleme ve Değerlendirme Birimi; İzleme ve Değerlendirme Birimi mali destek programları kapsamında yürütülen proje faaliyetlerinin izlenmesinden sorumlu birimdir.

Destek Birimi; Ajansın mali işlerini ve insan kaynakları politikasını yasal mevzuat çerçevesinde yürütmekten sorumlu birimdir.

Yatırım Destek Ofisi; İstanbul'daki iş ve yatırım ortamının yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtımı ve teşvikleri ile ilgili faaliyetleri yürütmekte, yerel ve uluslararası yatırımcıları İstanbul Bölgesine çekmek amacıyla çeşitli işbirliği ve kapasite geliştirme çalışmaları yapmaktadır.

İnsan Kaynakları

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 200'üncü maddesi gereğince ajans hizmetleri, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 28'inci maddesine göre iş mevzuatı çerçevesinde istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütülmektedir.

Ajans Personel Sayıları; 1 Genel Sekreter, 25 Uzman, 7 Destek Personel, 8 Sürekli İşçi olmak üzere 41 personeli bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Kalkınma ajanslarının bütçeye ilişkin düzenlemelerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 204, 205 ve 206'ncı maddelerinde yer verilmiştir. Bütçe; ulusal ve bölgesel düzeyde plân ve programlara, Cumhurbaşkanlığınca belirlenen ödenek tavanına ve yıllık çalışma programına göre hazırlanmaktadır.

Kararname gereği bütçe yılı takvim yılı olup bütçe dışı harcama yapılamamaktadır. Ajanslarca hazırlanan bütçe, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmaktadır. Transfer ödeneği, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinde gösterilmekte ve bu ödenek aylık harcama programına göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ajanslara kullandırılmaktadır. Bütçe hazırlanırken giderlerin, gelir ve nakit imkanları toplamını aşmaması esastır.

Ajans Giderleri:

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 202'nci maddesine göre ajans giderleri şunlardır:

- a) Plân, program ve proje giderleri.
- b) Proje ve faaliyet destekleme giderleri.
- c) Araştırma ve geliştirme giderleri.
- ç) Tanıtım ve eğitim giderleri.
- d) Taşınır ve taşınmaz mal ile hizmet alım giderleri.
- e) Yönetim ve personel giderleri.
- f) Görevlerle ilgili diğer giderler.

(Ajansın yıllık personel giderleri toplamı, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde onbeşini aşamaz.)

Tablo 1- 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmesi

	Giderin Türü	Gerçekleşen (TL)
01	Personel Giderleri	7,286,021.13
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Prim Giderleri	1,573,790.28
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4,084,569.71
06	Sermaye Giderleri	0.00
07	Sermaye Transferleri	62,823,885.76
12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0.00
13	Amortisman Giderleri	302,628.40
15	Karşılık Giderleri	458,340.00
20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0.00
	GİDER TOPLAMI	76,529,235.28

2020 yılında 948.587.363,71 TL bütçe gideri tahmin edilmiş olup, dönem sonu itibariyle bütçe gideri 76.529.235,28 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşme oranı % 8 olmuştur.

Ajans Gelirleri:

Ajansların mali kaynakları ve bütçe gelirleri 5449 sayılı Kanununun 19'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre ajansın gelir kalemleri;

- Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi

mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

- Bölgedeki sanayi ve ticaret odalarının, bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yüzde biri oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.
- Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirler. şeklinde sayılmıştır.

Cumhurbaşkanı, il özel idareleri için belirlenen oranı yüzde beşe kadar yükseltmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar indirmeye, belediyeler için belirlenen oranı ise; yarısına kadar indirmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkilidir. Bakanlar Kurulunca 08.08.2011 tarihli ve 2011/2168 sayılı Karar ile belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları payların oranı % 1'den % 0,5'e indirilmiştir.

Tablo 2- 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tahmini ve Gerçekleşmeleri

GELİRLER		BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞME	
		TL	TL	Oranı (%)
1	Merkezi Bütçeden Aktarılan Paylar	10.000.000,00	7.889.745,98	78,9
3	Belediyelerden Aktarılan Pay	151.603.946,50	149.380.459,86	98,5
4	Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan Pay	4.488.384,86	4.488.384,86	100,0
6	Faaliyet Gelirleri	15.000,00	15.519,14	103,5
7	Bağış ve Yardımlar	-	1.380.000,00	-
8	Alacaklardan Tahsilatlar	332.700.523,82	-	0
8.3	Belediyeler	332.700.523,82	-	0
10	Diğer Gelirler	43.008.000,00	62.171.198,45	144,6
10.01	Faiz gelirleri	43.008.000,00	62.171.198,45	-
90	Red ve İadeler (-)	-	21,93	-
GELİR TOPLAMI		541.815.855,18	225.325.330,22	41,6

2020 yılında 541.815.855,18 TL bütçe geliri tahmin edilmiş olup, dönem sonu itibariyle bütçe geliri 225.325.330,22 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşme oranı % 41,6 olmuştur.

Ajansın gelir ve giderleri ile faaliyet sonucu ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3- 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net Gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
76.529.235,28	225.325.330,22	0,00	225.325.330,22	148.796.094,94

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kalkınma Ajanslarının mali sistemi temel olarak “5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun” ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir.

5449 sayılı Kanunun 27’nci maddesi ile ajanslar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. Mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır.

Ajans, muhasebe işlemlerini 28.09.2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre hazırlamaktadır.

Ajans gelirlerinde tahakkuk esaslı, giderlerinde ise nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

Bu kapsamda; 17 Eylül 2020 tarih ve 31247 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmış olup, denetimler bunlar ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici mizan,
- Kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde iç kontrol sisteminin amacı; Ajans gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, Ajansın mevzuata uygun olarak faaliyet göstermesi, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi edinilmesi olarak tanımlanmış ve iç kontrol sisteminin Genel Sekreterin teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenmesi gerektiği öngörülmüştür.

Kalkınma ajansları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan düzenlemelere tabi değildir. Kalkınma ajanslarının iç ve dış denetimi ile iç kontrol ve mali yönetim yeterliğine ilişkin usul ve esaslar 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 207'nci maddesine uygun olarak Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

İstanbul Kalkınma Ajansı 2020 yılı iç kontrol sistemine ilişkin tespit ve değerlendirmeler aşağıda belirtilmiştir:

2011 yılında Ajansta etkili bir iç kontrol sisteminin oluşturulması amacıyla "İç Kontrol ve Risk Yönetimi Grubu" kurulmuş ve Gruba ilişkin "Çalışma Yönergesi" hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Kalkınma ajansları 5018 sayılı Kanun'a tabi olmamasına rağmen Ajans tarafından 14.03.2012 tarihinde bir Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış, Eylem Planı en son 2020 yılında güncellenmiştir.

Ajansta Etik Komisyonu kurulmuş olup, Komisyon üyeleri Kamu Görevlileri Etik Kuruluna bildirilmiştir. Ajansın internet sitesine Etik Komisyonuna ait bir bölüm eklenmiştir. Ajans personeline periyodik olarak Kamu Görevlileri Etik Kurulundan Etik Eğitimi aldırılmaktadır. Ajans personeline işe girişlerinde Ajansa ait Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tebliğ edilip imzalatılmaktadır.

Ajans, personel yönetimine ilişkin faaliyetlerini 1 ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği hükümlerine göre yürütmektedir.

Ajansın insan kaynakları politikası 18.08.2009 tarihli 4 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında belirlenmiştir. İnsan kaynakları politikasının amacı, Ajansın görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için, alanında uzmanlaşmış, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan niteliklere sahip personelin istihdamını, bu personelin niteliklerinin geliştirilmesini ve sürdürülebilirliğini sağlamak olarak belirlenmiştir. Ajans personeline işe girişlerinde Ajansın disiplin, insan kaynakları ve performans ile ilgili hazırlanmış olduğu kurum içi yönergeler tebliğ edilmektedir.

Ajansta yıllık eğitim planının hazırlanmasına ilişkin Hizmet İçi Eğitim Yönergesi bulunmaktadır. Yönergeye istinaden Eğitim Komisyonu ve Eğitim Kurulu oluşturulmuş olup bu doğrultuda birimlerin eğitim ihtiyaçları tespit edilip yıllık eğitim planı hazırlanmaktadır.

Mevzuata göre kalkınma ajanslarının stratejik plan hazırlama zorunluluğu bulunmamakla birlikte, Ajans tarafından 2016-2020 yıllarını kapsayan bir Stratejik Plan hazırlanmıştır.

Kalkınma ajanslarının Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21'inci maddesine göre her yıl çalışma programı hazırlanması gerekmektedir. Aynı maddeye göre Ajans çalışma programının hazırlanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Yönetmelik'in ilgili düzenlemesinde çalışma programının proje ve faaliyetlere ayrılacak tahmini mali kaynaklarla bunların Ajans bütçesi içindeki tahmini oranı ile bütçe yılını izleyen iki yıla ilişkin olarak gösterge niteliğinde çalışma programı tahminlerini de içermesi öngörüldüğü halde Bakanlık tarafından hazırlanan 2020 Yılı Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları'nda bu bilgilere yer verilmemiş sadece Usul ve Esaslar'ın eki Sonuç Odaklı Program Yönetim Planı şablonunda sonuç odaklı programların beş yıllık mali kaynaklarının yıl bazında ve toplam olarak mali kaynak türlerine göre belirtilmesi istenmiştir.

2020 yılında Ajans tarafından 2016-2020 Stratejik Planında yer alan beş ana strateji çerçevesinde 18 kurumsal risk belirlenmiş ve bu risklerin etki ve gerçekleşme olasılıkları değerlendirilerek İstanbul Kalkınma Ajansı Risk Kütüğü ve Eylem Planı'na kaydedilmiştir.

Ajans tarafından iç kontrol riskleri de belirlenmiş ve düzenli olarak birim bazında kurum personelinin katılımı ile revize edilmektedir. Belirlenen riskler sonuç odaklı programları da kapsamaktadır. Risklerin belirlenmesi süreci tüm kurum personelinin katılımı ile tamamlanmaktadır.

Her bir iç kontrol riski için kontrol mekanizmaları ve kontrol faaliyetinin sorumluları belirlenmiş olup risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi sağlanmaktadır. Kurumsal riskler

için de etki ve olasılık değerlendirmesi yapılmış, kontrol mekanizmaları ve bu mekanizmalarının sorumlularının belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir.

Ajans İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara tabi olmamakla birlikte Ajans birimleri, yılı çalışma programı kapsamındaki faaliyetlerine başlamadan önce, ilgili faaliyetlerine ilişkin bilgileri Destek Birimi satınalma sorumlusuna bildirmekte, faaliyete ilişkin satınalma usulu Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satınalma ve İhale Usul ve Esasları ve Yönetim Kurulu kararı ile belirlenmiş limitler dikkate alınarak faaliyetin yaklaşık tutarı ön piyasa araştırması sonrası belirlenmekte, Muhasebe Yetkilisinin faaliyetin bütçe tertibinin kullanılabilir ödenek tutarının yeterli olduğu teyidi ile birlikte ön mali kontrol işlemleri tamamlanarak, faaliyete ilişkin satınalma işlemleri başlatılmaktadır.

Ara ve yıllık faaliyet raporları hazırlanmakta kamuoyu ile paylaşılarak birer örneği İçişleri Bakanlığına ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilmektedir. Kalkınma ajanlarının yıllık faaliyet raporunu izleyen malî yılın en geç mart ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklama zorunluluğu bulunmaktadır.

Ajans Mayıs 2012'den itibaren Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) sistemine geçmiş olup kuruluşundan EBYS'ye geçtiği zamana kadar olan evraklar da sisteme dahil edilmiştir. Ajansın bilgi güvenliği bilgi işlem personelinin olmayışı nedeniyle hizmet alımı yoluyla sağlanmaktadır.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde "İç kontrol sistemi, iç ve dış denetim raporları, öneriler, ihtiyaçlar ve şikayetler çerçevesinde yılda en az bir defa Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir ve Bakanlığa rapor hâlinde sunulur." denilmektedir. İç denetçi kısa süre çalıştığı için sadece 2012 yılına ait altı aylık ve yıllık raporlar bulunmaktadır.

İç Kontrol ve Risk Yönetimi Grubu'nda her birimden bir uzman/destek personel ve 1 birim başkanı yer almaktadır. Bu personel her yıl en az bir kere birim içinde iç kontrol sistemine ilişkin değerlendirme yapmakta ve değerlendirmelerini İç Kontrol ve Risk Yönetimi Grubu'na sunmaktadır. Grup Ajans Genel Sekreteri başkanlığında toplanmaktadır. Oluşturulan raporlar Ajans Genel Sekreteri tarafından onaylanmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde; belirlenen iç kontrol risklerinin ve kontrol faaliyetlerinin uygulamaya konulmasında yaşanan eksiklikler ile iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizliklerin gidermesine ilişkin çalışmaların henüz tamamlanmamış olması gibi

eksiklikler hariç, genel olarak iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Kalkınma Ajansı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yönetim Kurulu Yetkisinde Bulunmamasına Rağmen Alınan Kararla Fazla Mesai Ücreti Ödenmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Fazla mesai ücreti ödenmesine ilişkin karar 19.01.2021 tarih ve 112 sayılı yönetim kurulu kararıyla iptal edilmiştir.
Personel İstihdamı Konusunda Mevzuatta Yer Alan Hesaplamalara Sürekli İşçilerin Dahil Edilip Edilmeyeceğinin Belirsiz Olması	2019	Yerine Getirilmedi	Merkezi olarak düzenlenmesi gerekmektedir.
Taşınırların Yönetimine Dair Herhangi Bir İç Düzenleme Bulunmaması	2019	Yerine Getirilmedi	5018 sayılı kanuna tabi olmayan İstanbul Kalkınma Ajansının, taşınırların yönetimine dair bir iç düzenlemeye ihtiyacının olmadığı değerlendirilmektedir.
İstanbul Kalkınma Ajansı Tarafından 2019 Yılı İçin Ayrılan Destek Bütçesinin Önemli Kısmının Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	*2021 Yılı Mali Destek Programları kapsamında İstanbul'da uygulanacak proje tekliflerinin sunulması amacıyla toplam 200 Milyon TL bütçe tahsis edilen 4 program 25 Aralık 2020 günü ilan edilmiştir. *2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında toplam 11 proje desteklenmeye değer görülmüştür ve güdümlü proje geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

			*Kalkınma Ajanslarının yenilikçi bir destek uygulaması olarak ilk defa İstanbul'da Bölgesel Girişim Sermayesi Programı başlatılmış olup bu programa 250 milyon TL bütçe tahsis edilmiştir.
Önceki Yıllarda Olduğu Gibi Bazı Destek Enstrümanlarından Yararlanılmaması Nedeniyle Ajansın Destekleme Fonksiyonunun Etkin Şekilde Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	4. sıradaki Bulgu için yapılan açıklama bu Bulgu için de geçerlidir.
Ajansın Önemli Ölçüde Geliri Olmasına Rağmen Bunların Destek Fonksiyonunu Daha Etkin Kılacak Şekilde Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	4. sıradaki Bulgu için yapılan açıklama bu Bulgu için de geçerlidir.
İstanbul Kalkınma Ajansı Bünyesinde Faaliyet Gösteren "Tek Durak Yatırım Ofisi"nin Mevcut Hali ile Beklentileri Karşılayamaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	"Tek Durak Yatırım Ofisi"nde verilemeyen bu hizmeti yatırımcılara sunabilmek için Ajans alanında uzman bir firma ile satın alma sözleşmesi imzalamıştır.
Ajans Tarafından Desteklenen Uluslararası Organ Nakli Ağı Merkezi Projesinin Hukuki ve Uygulama Açısından Önemli Eksiklikler Barındırması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Türkiye Organ Nakli Vakfı'nın Uluslararası Organ Nakli Ağı Merkezi Projesi İstanbul Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun 08/09/2020 tarihli kararı ile feshedilmiştir.
Ajans Gelirlerinden Olan Payların Tahsilatında Yaşanan Sorunların Ajansın Mali Yapısını Olumsuz Etkilemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Ajans gelirlerinden olan payların tahsilatında sorunlar yaşanmakla birlikte, yaşanan sorunların henüz Ajansın mali yapısını olumsuz etkileyecek boyutta olmadığı değerlendirilmektedir.

